

© Copyright for Polish edition by Bartosz Goździeniak

Data: 23.04.2013r.

Tytuł: Czynność wykonywana w czasie teraźniejszym

Autor: Bartosz Goździeniak

e-mail: bgozdzieniak@gmail.com

Darmowy artykuł, opublikowany na:

www.fluent.com.pl

Niniejszy artykuł może być kopiowany oraz dowolnie rozprowadzany tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez Autora oraz pod warunkiem podania informacji o jego źródle. Jakikolwiek zmiany w zawartości artykułu są zabronione bez pisemnej zgody Autora. Odsprzedaż artykułu zabroniona.

Dystrybucja w internecie:

<http://www.fluent.com.pl/index.php/artykuly>

Wszelkie prawa zastrzeżone.

All rights reserved.

Czynność wykonywana w czasie teraźniejszym

Jak już wiemy, do wyrażenia czynności wykonanych w czasie teraźniejszym wykorzystujemy dwa czasy gramatyczne: Present Simple oraz Present Continuous. Różnica między nimi polega na odpowiedzi na pytanie *Kiedy?* dana czynność, w tej teraźniejszości, jest wykonywana, jeśli **zawsze**, używamy Present Simple, jeśli **teraz**, Present Continuous. Oto prawidłowy tok myślenia:

Pytanie: *O jakim czasie rzeczywistym mówię? O przeszłości, teraźniejszości, czy przyszłości?*

Odpowiedź: *O teraźniejszości.*

Pytanie: *Kiedy ta czynność jest wykonywana?*

Odpowiedź: *Zawsze. Tak więc używam czasu Present Simple.*

lub

Odpowiedź: *Teraz. Tak więc używam czasu Present Continuous.*

Present Simple

Powtórzę. Czasu Present Simple używamy wtedy, gdy mówimy o czasie teraźniejszym, a czynność wykonywana jest zawsze. Jeśli chodzimy na pływalnię raz w tygodniu, to zawsze raz w tygodniu moczymy się w dużej ilości wody; jeśli raz na dziesięć lat jedziemy na narty w Alpy, to zawsze raz na dziesięć lat oddajemy się białemu szaleństwu w najpiękniejszych górach Europy. Innymi słowy, czynność, którą wykonujemy zawsze jest w tym rozumieniu czynnością powtarzającą się w regularnych, bądź nie, odstępach czasu.

Jeśli chodzi o formę czasownika, jak sama nazwa wskazuje, jest to prosta forma (Simple) w czasie teraźniejszym (Present). Wystarczy więc, tylko sprawdzić, jak dany czasownik brzmi po angielsku i tyle! Proste, prawda? Ale to nie wszystko...

W języku angielskim czasownik często podawany jest w formie bezokolicznika, np "*to read*". Rozmawiając o czasie Present Simple chodzi mi tylko i wyłącznie o czasownik, czyli "*read*".

Powtórzmy zatem zaimki osobowe, czyli wykonawców czynności, i utwórzmy zdania z czasownikiem *read*.

read			
Singular		Plural	
I	read.	We	read.
You	read.	You	read.
He	reads.	They	read.
She	reads.		
It	reads.		

Proszę zauważyć, że w trzeciej osobie liczby pojedynczej (*he*, *she*, *it*) do czasownika dodajemy końcówkę *-s*. Oczywiście, podstawiając za czasownik *read* jakikolwiek inny czasownik, utworzymy poprawne zdania. Ale czy zawsze?

Nie. Czasownik być oraz czasowniki modalne zachowują się inaczej. Czasownik być jest niezmiernie ważny w gramatyce języka angielskiego. Czasowniki modalne przedstawię na przykładzie czasownika *can*.

be			
Singular		Plural	
I	am.	We	are.
You	are.	You	are.
He	is.	They	are.
She	is.		
It	is.		

Korzystając z czasownika modalnego, możemy dołączyć do niego czasownik oznaczający czynność wykonywaną. Wynika z tego, że sam czasownik modalny nie określa w pełni tej czynności. W przykładach ponownie posłużę się czynnością czytania, czyli czasownikiem *read*.

can			
Singular		Plural	
I	can read.	We	can read.
You	can read.	You	can read.
He	can read.	They	can read.
She	can read.		
It	can read.		

Proszę zwrócić uwagę, że w trzeciej osobie liczby pojedynczej (*he, she, it*) nie dodajemy końcówki **-s** ani do czasownika modalnego, ani do czasownika czynności wykonywanej.

Istotnym zagadnieniem są również przysłowki częstotliwości, czyli słowa opisujące, jak często daną czynność wykonujemy, np. *always, often, sometimes, hardly ever, never*. Ogólnie, w zdaniu mogą występować albo przed czasownikiem opisującym czynność wykonywaną albo po czasowniku być. Dla ilustracji posłużę się przysłówkiem *often*.

adverbs of frequency (often)			
Singular		Plural	
I	often read.	We	can often read.
You	are often happy.	You	are often happy.
He	can often read.	They	often read.
She	often reads.		
It	is often happy.		

Present Continuous

Czasu gramatycznego Present Continuous używamy wtedy, gdy mówimy o czasie teraźniejszym, a czynność wykonywana jest teraz, w danym momencie, innymi słowy jest jednorazowa.

Konstrukcja każdego czasu Continuous jest podobna. Każdy taki czas gramatyczny składa się z dwóch części: czasownika *być (to be)* oraz imiesłowu teraźniejszego (*Present Participle*), który w języku angielskim ma formę czasownika z końcówką *-ing*. Po stronie

czasownika *be* decydujemy o tym, czy zdanie jest twierdzące, przeczące czy pytające, a po stronie imiesłowu decydujemy o czynności wykonywanej. Pierwszy człon nazwy, w naszym wypadku *Present*, mówi o tym, w jakim czasie gramatycznym należy użyć czasownika *to be*, tutaj *Present Simple*. Podsumujmy:

Present Continuous

- w jakim czasie jest czasownik *być*, tutaj *Present Simple*
- zdanie twierdzące (+), przeczące (-) lub pytające (?)
- czynność wykonywana - imiesłów teraźniejszy, czyli czasownik z końcówką *-ing*

Proszę sobie wyobrazić, że chcemy powiedzieć: "*Paweł śpi*". Oto tok myślenia:

Pytanie: *O jakim czasie rzeczywistym mówię?*

Odpowiedź: *O teraźniejszości.*

Pytanie: *Kiedy dana czynność jest wykonywana?*

Odpowiedź: *Teraz.*

Pytanie: *Kto jest wykonawcą czynności?*

Odpowiedź: *Paweł.*

Pytanie: *Jaki jest zaimek osobowy dla Paweł?*

Odpowiedź: *On.*

Pytanie: *Jaka jest forma czasownika 'być' dla tego zaimka?*

Odpowiedź: *Is.*

Pytanie: *Jaką czynność Paweł wykonuje?*

Odpowiedź: *Śpi.*

Pytanie: *Jaką formę będzie miał imiesłów teraźniejszy dla tej czynności?*

Odpowiedź: *Sleeping.*

Zdanie: *Paweł is sleeping.*

Jak widać na powyższym przykładzie, gdy tworzymy zdania w czasie Present Continuous, ważna jest nie tylko czynność wykonywana, ale również wykonawca czynności oraz odpowiednia forma czasownika "*być*". To właśnie w tym miejscu uczący się najczęściej popełniają błędy.

Przykładowe zdania:

Present Continuous (zdanie twierdzące)			
Singular		Plural	
I	am sleeping.	We	are sleeping.
You	are sleeping.	You	are sleeping.
He	is sleeping.	They	are sleeping.
She	is sleeping.		
It	is sleeping.		